

ADRAN 4: GWRTHDARO RHWNG BUDDIANNAU

4.1 Cyflwyniad

4.2 Egwyddorion

4.3 Atgyfeiriadau Gorfodol

4.4 Canllawiau

- Datgan Buddiannau Personol
- Risgiau o Wrthdaro Rhwng Buddiannau
- Newyddion a Materion Cyfoes ac Allbwn Newyddiadurol Ffeithiol
- Gweithgareddau Allanol
 - Mynegi Barn yn Gyhoeddus gan gynnwys ar Gyfryngau Cymdeithasol
 - Gweithgareddau Gwleidyddol
 - Gwaith Elusennau ac Ymgyrchoedd
 - Ysgrifennu ac Ymrwymadau Darlledu Eraill ym Mhob Cyfrwng
 - Siarad Cyhoeddus ac Ymddangosiadau Cyhoeddus Eraill
 - Rolau Academaidd
 - Hyfforddiant ar y Cyfryngau
 - Buddion Personol
 - Cyflwynwyr ac eraill sydd â rôl ar yr awyr, a Gweithgareddau Hyrwyddo gan gynnwys Hysbysebu
 - Cyfeiriadau at Gynnwys y BBC mewn Hysbysebion ac Actorion ac Artistiaid sy'n dyblygu eu rolau yn y BBC
 - Gweithgareddau Allanol gan Gyfranwyr Rheolaidd i Allbwn Trydydd Parti, Gan Gynnwys Dylanwadwyr Cyfryngau Cymdeithasol
 - Cyflwynwyr Newyddion a Materion Cyfoes ac Allbwn Ffeithiol yn Ymddangos mewn Drama
 - Cwmnïau Cynhyrchu Annibynnol sy'n Eiddo i Dalentau neu Asiantau

4.1 CYFLWYNIAD

Rhaid i gynulleidfaoedd allu ymddiried yn y BBC a'r rheini sy'n gweithio iddo, a bod yn hyderus nad yw dylanwadau allanol fel gweithgareddau masnachol neu wleidyddol neu safbwyntiau neu brofiadau personol yn effeithio'n ormodol ar benderfyniadau golygyddol. Mae'r adran hon yn egluro sut gallai gweithgareddau unigolyn effeithio ar ganfyddiad y cyhoedd o'r BBC, a'u rôl yn y BBC.

Gall gwrthdaro rhwng buddiannau godi i unrhyw un sy'n gweithio i'r BBC mewn unrhyw ffordd, sut bynnag y mae'n gysylltiedig. Mae hyn yn arbennig o bwysig i'r rheini sy'n ymwneud â chynhyrchu, goruchwyllo neu ymddangos yng nghynnwys y BBC. Mae hefyd yn berthnasol i gynhyrchwyr annibynnol sy'n creu cynnwys ar

gyfer y BBC, a Gwasanaethau Masnachol y BBC sy'n gwneud cynnwys ar gyfer unrhyw barti.

Mae gwrthdaro posibl rhwng buddiannau yn codi pan fydd ymddygiad a dewisiadau unigolyn y tu allan i'r BBC yn gallu effeithio ar ei ddiueddrwydd, ei annibyniaeth a'i uniondeb ei hun ac ar ddiueddrwydd, annibyniaeth ac uniondeb y BBC – neu'n cael ei weld yn rhesymol fel rhywbeth sy'n effeithio arno. Mae gwrthdaro posibl rhwng buddiannau hefyd yn gallu niweidio brand ac enw da'r BBC.

Mae'n ofynnol bod holl staff y BBC yn datgan yn ffurfiol unrhyw fuddiant personol a all effeithio ar eu gwaith gyda'r BBC. Mae rheolwyr ym mhob adran yn gyfrifol am benderfynu pa gamau i'w cymryd, os oes angen, i reoli neu i liniaru gwrthdaro posibl rhwng buddiannau. Rhaid iddynt ystyried y goblygiadau ehangach i'r BBC yn ei gyfarwydd. Mewn rhai amgylchiadau, gall hefyd fod yn briodol ystyried a allai sefyllfa teuluoedd a chysylltiadau personol agos achosi gwrthdaro posibl rhwng buddiannau.

Mae unigolion yn gyfrifol am lenwi ffurflen Datgan Buddiannau Personol ac mae'r gofyniad hwn yn ymestyn i gyflwynwyr llawrydd, gohebwyr, cynhyrchwyr ac ymchwilwyr a gweithwyr eraill. Yr unigolyn sy'n gyfrifol am ddatgan buddiannau personol. Mae sensitifrwydd neilltuol yn gallu bodoli yng nghyswllt talentau ar yr awyr.

Mae'n bosibl y bydd adegau pan fydd angen cyfyngu ar ryddid unigol neu pan fydd rheolwyr yn penderfynu y gallai fod angen cyfyngu ar y meysydd y gall unigolion weithio ynddynt, yr amseroedd y gallant weithio neu mewn agweddau penodol ar eu rolau. Bydd y penderfyniadau hyn yn dibynnu ar y math o allbwn y maent yn ymwneud ag ef, eu rôl, pa mor uchel yw eu swydd a natur eu buddiannau personol a gweithgareddau allanol.

Nid yw gwrthdaro rhwng buddiannau yn cael ei reoleiddio gan Ofcom, ac eithrio lle gallai arwain at fethiant o ran didueddrwydd dyladwy¹. Mae polisi'r BBC ar fuddiannau personol yn rhan o'r contract cyflogaeth sy'n berthnasol i'w weithwyr. Dylai pob contract (boed yn gontract staff neu weithiwr llawrydd) gynnwys gofyniad i gydymffurfio â'r Canllawiau Golygyddol gan gynnwys y nodiadau cyfarwyddyd ar Wrthdaro rhwng Buddiannau a, lle bo hynny'n berthnasol, Defnydd Personol o Gyfryngau Cymdeithasol. Gall methiant i gydymffurfio â'r Canllawiau hyn neu fethiant i ddilyn y canllawiau cysylltiedig arwain at gymryd camau. Yn achos unigolion sy'n cael eu cyflogi gan y BBC fel arall – gan gynnwys

¹ Cod Darlledu Ofcom, Rheol 5.8: Rhaid egluro i'r gynulleidfa unrhyw fudd personol sydd gan ohebydd neu gyflwynydd a fyddai'n codi amheuaeth ynghylch didueddrwydd dyladwy'r rhaglen

gohebwy, cynhyrchwyr, ymchwilwyr, cyflwynwyr ar yr awyr a phobl eraill sy'n gweithio mewn rolau ar yr awyr fel beirniaid, capteiniaid timau ac ati – dylai goblygiadau methu â chydymffurfio â'r Canllawiau hyn a'r canllawiau cysylltiedig gael eu hadlewyrchu yn eu contractau, yn ogystal â bod yn amodol ar y broses gwynion arferol.

Mae'r egwyddorion o ran gwrthdaro rhwng buddiannau yn berthnasol i bawb, ond bydd y dull o gymhwyso'r egwyddorion yn amrywio yn ôl rôl yr unigolyn a faint mae'n ymwneud â chynnwys y BBC. Mae hyn yn adlewyrchu disgwyliadau cynulleidfaoedd o ddiueddrwydd ac uniondeb cynnyrch y BBC, yn enwedig y disgwyliad y bydd ei newyddion a materion cyfoes a newyddiaduraeth ffeithiol yn cyrraedd y lefelau uchaf o gywirdeb a diueddrwydd. Mae allbwn newyddiaduraeth ffeithiol yn cyfeirio at gynnwys o natur newyddiadurol sy'n cael ei gynhyrchu y tu allan i allbwn newyddion a materion cyfoes.

Mae cyfyngiadau cyfreithiol a rheoliadol ychwanegol ar y rheini sy'n ymwneud â newyddiaduraeth ariannol neu'r rheini sy'n gysylltiedig ag allbwn sy'n cynnig cyngor ariannol neu gyngor i ddefnyddwyr.

Nid yw'r Canllawiau hyn wedi'u bwriadu i atal y BBC rhag defnyddio staff, gweithwyr llawrydd a chyflwynwyr sydd ag arbenigedd mewn meysydd penodol. Nid oes dim yn y Canllawiau hyn ychwaith sydd â'r bwriad o atal swyddogion etholedig yr undebau llafur sy'n cael eu cydnabod gan y BBC rhag cyflawni dyletswyddau cyfreithlon ar ran eu hundeb.

Rhaid darllen yr adran hon o'r Canllawiau Golygyddol ar y cyd â'r adran ar Ddiueddrwydd a'r canllawiau manwl ar Wrthdaro rhwng Buddiannau a Defnydd Personol o Gyfryngau Cymdeithasol.

(Gweler Adran 2 Diueddrwydd)

(Gweler y canllawiau: Gwrthdaro rhwng Buddiannau; a Defnydd Personol o Gyfryngau Cymdeithasol)

4.2 EGWYDDORION

4.2.1 Rhaid sicrhau na fydd buddiannau gwleidyddol, masnachol neu ariannol yr unigolyn na'i fuddiannau allanol eraill yn dylanwadu, neu'n cael eu gweld yn rhesymol yn dylanwadu, ar benderfyniadau golygyddol y BBC.

4.2.2 Rhaid i'r rheini sydd â rôl creu cynnwys yn y BBC beidio â chael unrhyw gysylltiad sylweddol â chynnyrch, busnesau na sefydliadau eraill sy'n cael sylw yn y cynnwys hwnnw, na gyda'u cystadleuwyr nac, mewn rhai achosion, â'r sector

busnes perthnasol. Os oes cysylltiad o'r fath yn bodoli, rhaid rhoi gwybod ymlaen llaw i'r tîm Polisi Golygyddol.

4.2.3 Pan fydd cyflwynwyr ar yr awyr neu eraill sy'n cael eu defnyddio mewn rôl ar yr awyr fel capteiniaid timau, cyflwynwyr, beirniaid, neu hasiantau, yn berchen ar neu'n meddu ar uwch swyddi rheoli mewn cwmnïau cynhyrchu annibynnol sy'n creu allbwn ar gyfer y BBC, rhaid i'r BBC gadw rheolaeth olygyddol gyffredinol ar bob agwedd ar y cynnwys, gan gynnwys marchnata a hyrwyddo.

4.3 ATGYFEIRIADAU GORFODOL - rhaid eu hatgyfeirio ymlaen llaw

Mae atgyfeiriadau gorfodol yn rhan hanfodol o broses olygyddol a sicrhau cydymffurfiaeth y BBC a rhaid cadw atynt.

Atgyfeirio i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol

4.3.1 Ni ddylai cyflwynwyr newyddion a materion cyfoes arwain ymgyrchoedd dros elusennau neu gyrff ymgyrchu oherwydd gallai hyn danseilio enw'r BBC am ddiueddrwydd. Rhaid atgyfeirio unrhyw gynnig a fyddai'n groes i hyn i sylw'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

(Gweler 4.4.26)

4.3.2 Ni ddylai unigolion sy'n rhan o'r broses o gynhyrchu neu gyflwyno allbwn newyddion, materion cyfoes a newyddiaduraeth ffeithiol y BBC – gan gynnwys gweithwyr llawrydd sy'n cael eu hadnabod yn bennaf am eu rôl yn y BBC – ymgymryd â gwaith hyfforddi cyfryngau allanol fel arfer, gan gynnwys ar gyfer cwmnïau masnachol, elusennau na grwpiau ymgyrchu. Rhaid i unrhyw gynnig i gyflawni gwaith o'r fath gael ei atgyfeirio i'r rheolwr llinell ymlaen llaw a'i atgyfeirio i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

(Gweler 4.4.33)

4.3.3 Gellir cael amgylchiadau lle nad yw'n bosibl cynhyrchu cynnwys am unigolyn enwog penodol neu faes lle mae gan yr unigolyn enwog fynediad neu arbenigedd unigryw, oni bai ei fod yn cael ei gynhyrchu gan gwmni cynhyrchu annibynnol sy'n eiddo i'r dalent honno neu sy'n cael ei chydgynhyrchu â'r dalent honno neu asiantaeth gysylltiedig. Bydd unrhyw gynnig o'r fath yn gofyn am gyfiawnhad golygyddol cryf a rhaid ei atgyfeirio i'r cyfarwyddwr uwch-adrannol perthnasol a'r tîm Polisi Golygyddol. Rhaid ymgynghori hefyd â'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

(Gweler 4.4.46)

Atgyfeiriadau Eraill

4.3.4 Rhaid i unrhyw unigolyn mewn rôl lle mae didueddrwydd yn ofynnol sy'n bwriadu mynegi barn yn gyhoeddus ar faterion polisi cyhoeddus cyfredol, gwleidyddiaeth neu unrhyw fater dadleuol, neu gymryd rhan mewn gweithgarwch gwleidyddol, roi gwybod i'w reolwr llinell ymlaen llaw, a dylai'r rheolwr llinell ymgynghori â'r Prif Gynghorydd Gwleidyddiaeth os oes perygl i ddidueddrwydd, neu'r canfyddiad o ddidueddrwydd.

(Gweler Adran 2 Didueddrwydd: 2.4.14)

4.3.5 Os yw unigolyn yn credu bod gwrthdaro posibl rhwng buddiannau wedi codi nad yw wedi'i ddatgan eisoes, rhaid iddo roi gwybod i'w reolwr llinell ar unwaith. Gellir ymgynghori hefyd â'r tîm Polisi Golygyddol.

(Gweler 4.4.4)

4.3.6 Pan fydd pobl sy'n gweithio i'r BBC yn datblygu gyrfaeodd portffolio sy'n cynnwys rolau allanol, mae angen eu hatgyfeirio'n gynnar at ffigwr golygyddol uwch. Gellir ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol.

(Gweler 4.4.5)

4.3.7 Pan fydd cysylltiad o bwys rhwng unrhyw un sydd â rôl yn y gwaith o greu cynnwys y BBC gyda chynnyrch, busnesau neu sefydliadau eraill sy'n cael sylw neu sy'n cael eu hadlewyrchu yn y cynnwys hwnnw, rhaid ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol ymlaen llaw.

(Gweler 4.4.1)

4.3.8 Mewn rhai meysydd, fel rhaglenni cerddoriaeth, celfyddydau, chwaraeon, gwyddoniaeth neu ffordd o fyw arbenigol, mae'n bosibl y bydd gan gyflwynwyr a thalent ar yr awyr, staff comisiynu a chynhyrchu, a thimau eraill sy'n eu cefnogi fuddiannau masnachol, proffesiynol a phersonol allanol ym maes eu harbenigedd. Mewn achosion o'r fath, dylai'r uwch-adran berthnasol sicrhau bod gweithdrefnau golygyddol priodol ar waith fel na fydd gwrthdaro rhwng buddiannau â'u rôl yn y BBC. Gellir ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol.

(Gweler 4.4.9)

4.3.9 Rhaid ymgynghori â'r Prif Gynghorydd Gwleidyddiaeth ar y dechrau os oes unrhyw bosibilrwydd y gallai gweithgareddau gwleidyddol gael eu gweld yn risg i

ddidueddrwydd y BBC. Bydd penderfyniadau ynghylch beth sy'n dderbyniol yn adlewyrchu amgylchiadau'r unigolyn, yn cynnwys y math o weithgarwch a natur rôl yr unigolyn gyda'r BBC.

(Gweler 4.4.21-4.4.23)

4.3.10 Rhaid i unrhyw unigolyn sy'n bwriadu ceisio cael ei enwebu fel ymgeisydd plaid ar gyfer etholiad ar lefel genedlaethol neu leol, neu sy'n bwriadu datgan yn gyhoeddus ei fod am fod yn ymgeisydd annibynnol, hysbysu ei reolwr llinell ymlaen llaw, a ddylai wedyn ymgynghori â'r Prif Gynghorydd Gwleidyddiaeth cyn datgan bwriad yn gyhoeddus.

(Gweler 4.4.22)

4.3.11 Rhaid i unrhyw gynnig gan unigolion, gan gynnwys cyflwynwyr y prif raglenni, i weithio i elusennau a grwpiau ymgyrchu neu lobïo, neu gael eu cysylltu â nhw'n gyhoeddus, gael ei atgyfeirio i bennaeth yr adran, a fydd yn ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol.

(Gweler 4.4.25)

4.3.12 Rhaid i unigolion sy'n ymwneud â chynhyrchu neu gyflwyno allbwn newyddion a materion cyfoes ac allbwn newyddiaduraeth ffeithiol, yn cynnwys gweithwyr llawrydd sy'n cael eu hadnabod yn bennaf fel cyflwynwyr neu ohebwy newyddion y BBC, ac unigolion sy'n ymwneud â chynhyrchu newyddiaduraeth ffeithiol, atgyfeirio cynigion i ysgrifennu colofnau neu ddarnau blog i gyhoeddiadau allanol i ffigwr golygyddol uwch yn yr uwch-adran berthnasol.

(Gweler 4.4.28)

4.3.13 Rhaid i unrhyw unigolyn sy'n gwneud sylwadau cyhoeddus, gan gynnwys ar gyfryngau cymdeithasol, am faterion neu straeon y BBC, neu faterion sy'n ymwneud â darlledwyr eraill neu'r polisi darlledu, ymgynghori â'i reolwr llinell ymlaen llaw, oni bai ei fod yn dod o fewn ei gylch gwaith proffesiynol.

(Gweler Adran 2 Didueddrwydd: 2.4.15)

4.3.14 Rhaid i unigolion sy'n ymwneud â chynhyrchu neu gyflwyno cynnwys golygyddol i'r BBC gael caniatâd gan eu rheolwr llinell cyn cytuno i ddarparu hyfforddiant ar y cyfryngau. Rhaid i gyflwynwyr llawrydd ddatgelu eu gwaith hyfforddi os gallai greu gwrthdaro rhwng buddiannau â'u gwaith i'r BBC.

(Gweler 4.4.32)

4.3.15 Rhaid i unigolion beidio â derbyn buddion personol, neu fuddion i'w teulu neu berthnasau agos, gan sefydliadau neu bobl y gallent fod yn ymwneud â nhw ar ran y BBC. Mae buddion personol annerbyniol yn cynnwys nwyddau, disgowntiau, gwasanaethau, arian parod, benthyciadau, arian rhodd neu adloniant, yn cynnwys tocynnau, y tu allan i gwmpas arferol lletygarwch busnes.

Mae'n ofynnol bod unrhyw eithriad i hyn, lle gallai effeithio ar gynhyrchu cynnwys i'r BBC, yn cael ei atgyfeirio i'r pennaeth adran perthnasol, a ddylai ymgynghori fel arfer â'r tîm Polisi Golygyddol, i sefydlu a yw derbyn y cynnig yn creu gwrthdaro rhwng buddiannau.

(Gweler 4.4.34)

4.3.16 Rhaid i gyflwynwyr ar yr awyr ac eraill a ddefnyddir mewn rôl ar yr awyr fel beirniaid, cyflwynwyr, capteiniaid tîm ac ati beidio â hyrwyddo cynnyrch tybaco na gwasanaethau i oedolion. Fodd bynnag, rhaid i unrhyw gynnig iddynt hyrwyddo cynnyrch neu wasanaethau eraill a allai beri risg o niweidio enw da'r BBC, fel gamblo, alcohol a chynnyrch fepio gael ei atgyfeirio i ffigwr golygyddol uwch.

(Gweler 4.4.35)

4.3.17 Pan fydd unigolyn a ddefnyddir o flaen y camera/microffon yn cymryd rhan ar sail gyfyngedig neu achlysurol mewn allbwn ffeithiol, rhaid i unrhyw gynnig i ymgymryd â gwaith hyrwyddo gael ei atgyfeirio ymlaen llaw i bennaeth yr adran, a dylai pennaeth yr adran ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol.

(Gweler 4.4.38-4.4.39)

4.3.18 Mewn rhai rhaglenni ffeithiol, efallai y bydd gan gyflwynwyr ar yr awyr ac eraill sydd ag arbenigedd yn eu maes gysylltiadau masnachol cysylltiedig. Pan fydd unrhyw gynnig i'r unigolion hynny gymryd rhan mewn gweithgarwch hyrwyddo allanol, dylai'r uwch-adran berthnasol sicrhau bod gweithdrefnau golygyddol priodol ar waith fel na fydd gwrthdaro rhwng buddiannau â'u rôl yn y BBC. Gellir ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol.

(Gweler 4.4.40)

4.3.19 Efallai y gofynnir i gyflwynwyr allbwn ffeithiol ail-greu eu rolau mewn allbwn ffuglennol. Gallai hyn achosi dryswch i gynulleidfaoedd a chyfaddawdu hygrededd eu hallbwn eu hunain. Rhaid i gynnig o'r fath gael ei atgyfeirio i bennaeth eu hadran.

(Gweler 4.4.45)

4.3.20 Mae'n bwysig na fydd cyflwynwyr presennol allbwn newyddion y BBC yn ymddangos fel cyflwynwyr newyddion mewn bwletin ffuglennol os oes posibilrwydd rhesymol y bydd hyn yn drysu neu'n camarwain cynulleidfaoedd. Rhaid i unrhyw gynig i wneud hyn, er enghraifft mewn sefyllfa ddramatig, gomig, afrealidd neu ffantasi, gael ei atgyfeirio i'w pennaeth adran.

(Gweler 4.4.45)

4.4 CANLLAWIAU

Datgan Buddiannau Personol

4.4.1 Mae'n ofynnol bod pob unigolyn sy'n cael ei ddefnyddio gan y BBC yn datgan unrhyw fuddiannau personol a all effeithio ar ei waith gyda'r BBC. Dylid cofnodi'r rhain ar ffurflen Datganiad o Fuddiannau Personol a chyfrifoldeb yr unigolyn yw sicrhau ei bod yn cael ei chadw a'i diweddarau. Fel arfer, gellir rheoli gwrthdaro posibl a dylai unigolion eu trafod â'u rheolwr llinell i werthuso'r goblygiadau tebygol ar gyfer eu rôl yn y BBC ac unrhyw fesurau lliniaru gofynnol.

Mae hefyd yn ofynnol i'r rhan fwyaf o weithwyr llawrydd ddatgan unrhyw fuddiannau allanol neu fasnachol a all wrthdaro â'u gwaith gyda'r BBC. Dylai cynhyrchwyr annibynnol ddatgan hyn ar adeg y comisiynu.

Pan fydd cysylltiad o bwys rhwng unrhyw un sydd â rôl yn y gwaith o greu cynnwys y BBC a chynnyrch, busnesau neu sefydliadau eraill sy'n cael sylw neu sy'n cael eu hadlewyrchu yn y cynnwys hwnnw, rhaid ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol ymlaen llaw.

Gallai buddiannau allanol – rhai masnachol a rhai nad ydynt yn fasnachol – cyflwynwyr ac unigolion eraill ar yr awyr sydd â rôl ar yr awyr sydd â chysylltiad agos â rhaglen fel beirniad, cyflwynydd, panelydd rheolaidd ac ati arwain at wrthdaro rhwng buddiannau. Pan gaiff contractau eu negodi, rhaid i unigolion o'r fath ddatgan unrhyw fuddiant masnachol neu fuddiant allanol arall a all effeithio ar eu rôl ar yr awyr neu sy'n gysylltiedig â phwnc y rhaglen y maent yn ei chyflwyno.

Mae'n bwysig bod yr holl staff cynhyrchu a golygyddol sy'n gweithio i'r BBC yn datgan buddiannau ariannol sylweddol os oes unrhyw gysylltiad o gwbl

rhyngddynt a'r maes y maent yn gweithio ynddo neu'r pwnc y maent yn ymdrin ag ef.

Y maes gyda'r sensitifrwydd mwyaf yw newyddiaduraeth ariannol lle mae gofynion cyfreithiol ychwanegol o ran yr hyn y mae'n rhaid ei ddatgan.

(Gweler y canllawiau: Gwrthdaro Rhwng Buddiannau)

4.4.2 Mae unigolion yn gyfrifol am roi gwybod i'w rheolwyr am unrhyw fuddiannau allanol sydd ganddynt, fel y gall y BBC benderfynu pa gamau sydd angen eu cymryd mewn ymateb i unrhyw wrthdaro rhwng buddiannau a welir. Mewn rhai achosion gall hyn hefyd fod yn berthnasol i deulu unigolyn a/neu gysylltiadau personol agos.

4.4.3 Mae rhai rolau cyhoeddus gwirfoddol anwleidyddol, fel llywodraethwr ysgol neu ynad, yn dderbyniol fel arfer hyd yn oed yn achos y rheini sy'n ymwneud â phenderfyniadau golygyddol, yn cynnwys mewn allbwn newyddion a materion cyfoes. Dylid datgan y rolau hyn.

4.4.4 **Os yw unigolyn yn credu bod gwrthdaro posibl rhwng buddiannau wedi codi nad yw wedi'i ddatgan eisoes, rhaid iddo roi gwybod i'w reolwr llinell ar unwaith.** Gellir ymgynghori hefyd â'r tîm Polisi Golygyddol.

4.4.5 Mae'n bosibl y bydd pobl sy'n gweithio i'r BBC a gyda'r BBC yn ceisio arallgyfeirio eu diddordebau allanol, felly efallai na fyddant yn gweithio i'r BBC yn unig, hyd yn oed os tybir bod eu swydd yn un amser llawn. Yn dibynnu ar faes y BBC y mae unigolyn yn ymwneud ag ef, gall gyrfaeodd portffolio o'r fath fod yn wrthdaro rhwng buddiannau. Rhaid bod yn ofalus i sicrhau bod rolau allanol yn cael eu hamlinellu a'u nodi'n glir, fel y bo'n briodol, fel bod y gynulleidfa'n glir o ran pa swyddogaeth y mae person yn ei gweithredu. Efallai y bydd angen gwirio sefyllfa gytundebol yr unigolyn hefyd. **Pan fydd pobl sy'n gweithio i'r BBC yn datblygu gyrfaeodd portffolio sy'n cynnwys rolau allanol, mae angen eu hatgyfeirio'n gynnar at ffigwr golygyddol uwch.** Gellir ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol.

Risgiau o Wrthdaro Rhwng Buddiannau

4.4.6 Mae pedwar prif fath o risg bosibl yn gallu codi o fuddiannau a gweithgareddau allanol unigolyn. Mae'r risgiau hyn yn bodoli yn yr holl feysydd cynnwys:

- y risg o ddwyn anfri ar yr unigolyn a/neu'r BBC
- y risg o godi amheuan ynghylch didueddrwydd yr unigolyn a/neu'r BBC

- y risg o godi amheumon ynghylch annibyniaeth y BBC
- y risg o danseilio eu huniondeb personol a/neu uniondeb y BBC oherwydd buddiannau masnachol, gwaith hyrwyddo, gweithgareddau allanol a buddiannau eraill yr unigolyn.

Yn nes ymlaen yn yr adran ceir rhestr o weithgareddau allanol a allai arwain at wrthdaro rhwng buddiannau, gwybodaeth am y risgiau posibl a allai godi a'r cyfyngiadau a allai fod yn ofynnol mewn gwahanol feysydd allbwn. Ar gyfer y rhan fwyaf o weithgareddau, ceir cyngor cyffredinol wedi'i ddilyn gan gyngor penodol i'r rheini sy'n gweithio ym maes newyddion a materion cyfoes ac allbwn ffeithiol.

Yr holl feysydd allbwn

4.4.7 Rhaid sicrhau na fydd perygl i weithgareddau allanol y rheini sy'n gyfrifol am gomisiynu neu gynhyrchu cynnwys ar gyfer y BBC, na thalentau ar yr awyr wneud drwg i enw'r BBC. Rhaid sicrhau na fydd cysylltiadau'r unigolyn oddi ar yr awyr ag elusennau, ymgyrchoedd, pleidiau gwleidyddol neu sefydliadau eraill yn creu risg o godi amheumon ynghylch didueddrwydd neu uniondeb y BBC. Os gellir cyfyngu ar weithgareddau a buddiannau unigolion oddi ar yr awyr oherwydd natur eu rôl gyda'r BBC, mae hyn wedi'i amlinellu isod yn Gweithgareddau Allanol.

4.4.8 Mae perygl i bobl sy'n gysylltiedig â gwneud neu gyflwyno cynnwys i'r BBC danseilio uniondeb eu hallbwn i'r BBC drwy ymwneud oddi ar yr awyr â buddiannau masnachol amhriodol.

4.4.9 Nid bwriad y Canllawiau yw atal unigolion sydd ag arbenigedd rhag creu cysylltiadau masnachol sefydledig a phriodol yn eu maes.

Mewn rhai meysydd, fel rhaglenni cerddoriaeth, celfyddydau, chwaraeon, gwyddoniaeth neu ffordd o fyw arbenigol, mae'n bosibl y bydd gan dalent ar yr awyr, staff comisiynu a chynhyrchu, a thimau eraill sy'n eu cefnogi fuddiannau masnachol, proffesiynol a phersonol allanol ym maes eu harbenigedd. Mewn achosion o'r fath, dylai'r uwch-adran berthnasol sicrhau bod gweithdrefnau golygyddol priodol ar waith fel na fydd gwrthdaro rhwng buddiannau â'u rôl yn y BBC. Gellir ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol.

Newyddion a Materion Cyfoes ac Allbwn Newyddiaduraeth Ffeithiol

4.4.10 Mae allbwn newyddion a materion cyfoes yn gallu ymdrin ag unrhyw fater, achos, sefydliad neu unigolyn a rhaid sicrhau nad oes amheuaeth ynghylch

uniondeb na didueddrwydd timau golygyddol. Am y rheswm hwn, mae cyfyngiadau ychwanegol ar y rheini sy'n ymwneud â chynhyrchu a chyflwyno allbwn newyddion a materion cyfoes y BBC.

Mae'r cyfyngiadau hyn yn amddiffyn didueddrwydd y BBC ac yn diogelu unigolion sy'n gysylltiedig, a all wynebu honiadau o duedd.

4.4.11 Mae cyfyngiadau pwysig hefyd ar y gwaith allanol a masnachol y mae'n briodol i unigolion sy'n gweithio ym maes newyddion a materion cyfoes eu cyflawni. Mae'r cyfyngiadau hyn wedi'u hamlinellu isod yn Gweithgareddau Allanol.

Mae'r cyfyngiadau hyn hefyd yn berthnasol i feysydd allbwn ffeithiol sy'n ystyried materion polisi cyhoeddus cyfredol neu faterion gwleidyddol dadleuol yn rheolaidd.

Newyddiaduraeth Ariannol

4.4.12 Mae gofynion ychwanegol a chyfyngiadau cyfreithiol ar newyddiadurwyr ariannol. Dylai pobl sy'n gweithio ar raglenni ariannol i'r BBC gofrestru eu cyfranddaliadau a'u buddiannau neu eu trafodion ariannol eraill. Mae'n anghyfreithlon defnyddio gwybodaeth ariannol a gafwyd ymlaen llaw i fasnachu o flaen y marchnadoedd. Mae hefyd yn anghyfreithlon hyrwyddo gwasanaethau ariannol heb gael awdurdodiad priodol gan yr awdurdodau rheoleiddio perthnasol. Mae rhagor o wybodaeth yn y canllawiau ar Wrthdaro Rhwng Buddiannau.

Gweithgareddau Allanol

4.4.13 Mae gweithgareddau allanol a all achosi gwrthdaro rhwng buddiannau yn cynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i'r canlynol:

- mynegi barn yn gyhoeddus, gan gynnwys ar y cyfryngau cymdeithasol
- gweithgareddau gwleidyddol
- gwaith i elusennau ac ymgyrchoedd
- ysgrifennu ac ymrwymadau darlledu eraill ym mhob cyfrwng
- siarad cyhoeddus ac ymddangosiadau cyhoeddus eraill
- rolau academaidd
- hyfforddiant ar y cyfryngau
- buddion personol
- talentau ar yr awyr a gweithgarwch hyrwyddo, yn cynnwys hysbysebu a chymeradwyo masnachol

- cyfeiriadau at gynnwys y BBC mewn hysbysebion neu hyrwyddiadau, ac actorion sy'n ailadrodd eu rolau yn y BBC mewn allbwn allanol
- gweithgareddau allanol gan gyfranwyr rheolaidd i allbwn trydydd parti, gan gynnwys dylanwadwyr ar y cyfryngau cymdeithasol
- cyflwynwyr newyddion a materion cyfoes, ac allbwn newyddiaduraeth ffeithiol sy'n ymddangos mewn drama
- cwmnïau cynhyrchu annibynnol sy'n eiddo i dalentau neu asiantau.

Mynegi barn yn gyhoeddus, gan gynnwys ar y cyfryngau cymdeithasol

Dylid darllen yr adran hon ochr yn ochr ag Adran 2: Didueddrwydd; a chanllawiau: Defnydd Personol o Gyfryngau Cymdeithasol

4.4.14 Pan fydd unigolion yn nodi eu bod yn gysylltiedig â'r BBC, a'u bod yn wneuthurwyr cynnwys mewn rolau ar yr awyr neu oddi ar yr awyr neu'n gyflwynwyr sy'n gysylltiedig yn bennaf â'r BBC, mae gan eu datganiadau barn cyhoeddus ar faterion dadleuol neu faterion polisi cyhoeddus cyfredol y potensial i beryglu eu didueddrwydd eu hunain a didueddrwydd y BBC neu achosi niwed arall i enw da. Mae hyn yn cynnwys arddangos arwyddluniau, ymuno â phrotestiadau neu orymdeithiau, cefnogi ymgyrchoedd neu lofnodi deisebau, ysgrifennu llythyrau agored i'r wasg, i wleidyddion, neu i unrhyw sefydliad allanol. Gall unrhyw farn o'r fath a roddir yn gyhoeddus arwain at wrthdaro gwirioneddol neu ymddangosiadol rhwng buddiannau.

4.4.15 Gall cymryd safbwynt cyhoeddus ar fater o bolisi cyhoeddus cyfredol, dadlau gwleidyddol neu ddiwydiannol, neu unrhyw 'bwnc dadleuol' arall fod yn anghydnaws â rhai o rolau'r BBC. Bydd yn hanfodol cael trafodaeth ymlaen llaw â rheolwyr llinell yn yr holl feysydd genre.

4.4.16 Rhaid i unigolion ymgynghori â'r ffigwr golygyddol uwch perthnasol yn eu maes a all hefyd ymgynghori â Swyddfa'r Wasg ar fynegi barn yn gyhoeddus os ydynt yn ymdrin â chynnwys y BBC, yn ymwneud â'r BBC neu ddarlledu, neu'n ymwneud â materion sy'n ymwneud â pholisi cyhoeddus cyfredol, dadl wleidyddol neu ddiwydiannol neu unrhyw 'bwnc dadleuol' arall.

(Gweler Adran 2 Didueddrwydd: 2.1 a 2.4.12-2.4.15)

4.4.17 Dylai cyflwynwyr sy'n cyflwyno rhaglenni i'r BBC yn achlysurol yn unig ymgynghori â'r ffigwr golygyddol uwch perthnasol dros farn gyhoeddus a fynegir sy'n berthnasol i bwnc eu rhaglenni fel arfer, os bydd yn cael ei chyhoeddi o gwmpas yr amser darlledu.

Gofynion ychwanegol ym maes newyddion a materion cyfoes ac allbwn newyddiaduraeth ffeithiol sy'n delio â materion polisi cyhoeddus cyfredol

4.4.18 Mae cyfyngiadau ychwanegol ar unigolion sy'n ymwneud â chynhyrchu neu gyflwyno unrhyw allbwn o'r fath a rhaid iddynt beidio â:

- datgan neu ddatgelu'n gyhoeddus sut maent yn pleidleisio na dangos cefnogaeth i unrhyw blaid wleidyddol neu ymgeisydd
- eirioli unrhyw safbwynt penodol neu newid sy'n ymwneud â mater polisi cyhoeddus cyfredol neu ddadl wleidyddol plaid, dadl wleidyddol ddiwydiannol, neu unrhyw 'bwnc dadleuol' arall
- siarad neu ysgrifennu'n gyhoeddus am y BBC heb gael cymeradwyaeth benodol ymlaen llaw gan y Pennaeth Adran perthnasol.

(Gweler Adran 2 Didueddrwydd: 2.4.12-2.4.15)

Mewn achosion prin eithriadol, er enghraifft, pan fydd mater penodol yn effeithio'n bersonol ar unigolyn, rhaid ei ddatgan fel gwrthdaro posibl er mwyn gallu ystyried cymryd camau lliniaru.

Gweithgareddau Gwleidyddol

4.4.19 Mae gan bawb hawl i fod yn aelod o blaid wleidyddol neu sefydliad arall sy'n gyfreithlon. Fodd bynnag, mae angen i unigolion mewn rhai rolau ystyried a fyddai datgelu aelodaeth o'r fath i'r cyhoedd yn peryglu tanseilio hyder y cyhoedd yn eu gallu i gyflawni rhai agweddau ar eu swydd, neu bob agwedd ar eu swydd, neu beryglu'r canfyddiad o ddiueddrwydd y BBC fel arall.

4.4.20 Byddai chwarae rhan weithredol mewn plaid wleidyddol – neu mewn gweithgarwch cyhoeddus arall sy'n dangos safbwynt gwleidyddol – yn gallu achosi gwrthdaro rhwng buddiannau i'r rheini sy'n cael eu defnyddio gan y BBC neu sy'n cael eu cysylltu'n gyhoeddus â'r BBC.

Mae'n bwysig sicrhau na fydd gweithgarwch o'r fath yn amharu ar ddiueddrwydd neu uniondeb y BBC neu'n tanseilio hyder y cyhoedd yn y BBC. Bydd penderfyniadau ynghylch beth sy'n dderbyniol yn adlewyrchu amgylchiadau'r unigolyn, yn cynnwys y math o weithgarwch a natur rôl yr unigolyn gyda'r BBC.

(Gweler Adran 2 Didueddrwydd: 2.4.12-2.4.15)

(Gweler y canllawiau: Gwrthdaro rhwng Buddiannau)

4.4.21 Mae gweithgarwch gwleidyddol yn debygol o fod yn anghydnaws â rhai rolau yn y BBC.

Rhaid ymgynghori â'r Prif Gyngorydd Gwleidyddiaeth ar y dechrau os oes unrhyw bosibilrwydd i weithgarwch gwleidyddol gael ei weld yn risg i ddiueddrwydd y BBC.

4.4.22 Mae ceisio enwebiad gan blaid i sefyll fel ymgeisydd mewn etholiad cenedlaethol neu leol, neu fynegi bwriad i sefyll fel ymgeisydd annibynnol, yn anghydnaws â rhai rolau yn y BBC sydd, o bosib, yn delio â materion polisi cyhoeddus cyfredol, pynciau gwleidyddol neu ddiwydiannol dadleuol, neu unrhyw 'bwnc dadleuol' arall. Mae'n debygol o fod yn anghydnaws â'r rhan fwyaf o rolau ym maes newyddion a materion cyfoes (gweler isod). Cyn unrhyw drafodaeth allanol ynghylch enwebu, mae'n bwysig bod unigolion yn trafod â'u rheolwr llinell y goblygiadau i'w cyfrifoldebau proffesiynol ac unrhyw risg bosibl i ddiueddrwydd y BBC os bydd bwriad o'r fath yn dod yn gyhoeddus.

Rhaid i unrhyw unigolyn sy'n bwriadu ceisio cael ei enwebu fel ymgeisydd plaid ar gyfer etholiad ar lefel genedlaethol neu leol, neu sy'n bwriadu datgan yn gyhoeddus ei fod am fod yn ymgeisydd annibynnol, hysbysu ei reolwr llinell ymlaen llaw, a ddylai wedyn ymgynghori â'r Prif Gyngorydd Gwleidyddiaeth cyn datgan bwriad yn gyhoeddus.

(Gweler Adran 2 Didueddrwydd: 2.4.14)

Gofynion Ychwanegol ym Maes Newyddion a Materion Cyfoes, ac Allbwn Newyddiaduraeth Ffeithiol

4.4.23 Mae unrhyw weithgareddau gwleidyddol, fel ymgyrchu neu fynegi barn ar gyfryngau cymdeithasol am faterion polisi cyhoeddus cyfredol a phynciau dadleuol eraill yn debygol o fod yn anghydnaws â'r rhan fwyaf o rolau ym maes newyddion a materion cyfoes, a newyddiaduraeth ffeithiol.

Mae bod yn aelod gweithgar o blaid gwleidyddol yn anghydnaws â'r rhan fwyaf o rolau ym maes newyddion a materion cyfoes, a newyddiaduraeth ffeithiol. **Gellir gofyn am gyngor gan y Prif Gyngorydd Gwleidyddiaeth.**

Gwaith i Elusennau ac Ymgyrchoedd

Gall pobl gefnogi elusennau ac achosion elusennol sy'n adlewyrchu eu diddordebau a phrofiadau bywyd weithiau. Gall hyn arwain at nifer o faterion y

mae angen eu hystyried yn ofalus, yn dibynnu ar natur y cynnwys a rôl yr unigolyn yn y BBC.

4.4.24 Mae'n bwysig na fydd unrhyw waith a gyflawnir ar ran neu o blaid elusen neu achos elusennol yn awgrymu bod y BBC yn cymeradwyo un elusen neu achos yn fwy na'i gilydd. Bydd sensitifrwydd neilltuol os yw gwaith yr elusen yn ymwneud â materion polisi cyhoeddus, pynciau gwleidyddol neu ddiwydiannol dadleuol, neu unrhyw 'bwnc dadleuol' arall. Rhaid i unigolion sicrhau nad yw eu didueddrwydd yn cael ei danseilio drwy eu cysylltu eu hunain ag elusen sy'n gweithredu yn yr un maes â'r allbwn y maent yn gweithio arno.

4.4.25 Mae llawer o sefydliadau, yn cynnwys grwpiau ymgyrchu a lobïo, elusennau, papurau newydd a gwefannau arbenigol, yn ymgymryd â safbwynt cyhoeddus ar faterion polisi cyhoeddus, pynciau gwleidyddol neu ddiwydiannol dadleuol, neu unrhyw 'bynciau dadleuol' eraill. Cyn ymwneud yn weithredol â sefydliad sydd â safbwynt pleidiol neu ymgyrchol ar faterion o'r fath, neu gynnig cefnogaeth gyhoeddus iddo, dylai unigolion a gyflogir gan y BBC roi'r un ystyriaeth i'r risgiau i ddiueddrwydd ag sydd ei hangen yng nghyswllt gweithgarwch pleidiau gwleidyddol.

Rhaid i unrhyw gynnig gan unigolion, gan gynnwys cyflwynwyr y prif raglenni, i weithio i elusennau a grwpiau ymgyrchu neu grwpiau lobïo, neu gael eu cysylltu â nhw'n gyhoeddus, gael ei atgyfeirio i bennaeth yr adran, a fydd yn ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol.

Gofynion Ychwanegol ym Maes Newyddion a Materion Cyfoes ac Allbwn Newyddiaduraeth Ffeithiol

4.4.26 Fel rheol ni ddylai cyflwynwyr, gohebwyr na phobl olygyddol mewn rhaglenni newyddion, materion cyfoes, ffeithiol a defnyddwyr gysylltu eu hunain ag unrhyw gorff ymgyrchu.

Ni ddylai cyflwynwyr newyddion a materion cyfoes arwain ymgyrchoedd dros elusennau neu gyrff ymgyrchu oherwydd gallai hyn danseilio enw'r BBC am ddiueddrwydd. Rhaid atgyfeirio unrhyw gynnig a fyddai'n groes i hyn i sylw'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

Ysgrifennu ac Ymrwymadau Darlledu Eraill ym Mhob Cyfrwng

4.4.27 Efallai y bydd pob unigolyn sy'n ymwneud ag allbwn golygyddol a'r rheini sy'n darparu cymorth ar gyfer allbwn o'r fath yn dymuno ymgymryd â gwaith

allanol, gan gynnwys creu podlediadau, ysgrifennu erthyglau, neu lyfrau, neu ysgrifennu ar gyfer cyhoeddiadau ar wefannau a llwyfannau trydydd parti eraill. Rhaid sicrhau na fydd gweithgarwch o'r fath yn creu'r perygl o danseilio didueddrwydd neu uniondeb y BBC neu ei gynnwys neu o wneud drwg i enw'r BBC.

Rhaid i unrhyw gynigion i ysgrifennu am faterion cyfoes, neu faterion polisi cyhoeddus cyfredol, neu bynciau gwleidyddol neu ddiwydiannol dadleuol neu 'bynciau dadleuol' eraill gael eu hatgyfeirio i ffigwr golygyddol uwch. Yn achos gweithwyr llawrydd, rhaid gwneud atgyfeiriad os yw'r cyhoeddi'n debygol o ddigwydd yr un pryd â'r darllediad ac unrhyw farchnata a chyhoeddusrwydd cysylltiedig.

(Gweler y canllawiau: Gwrthdaro rhwng Buddiannau)

Gofynion Ychwanegol ym Maes Newyddion a Materion Cyfoes ac Allbwn Newyddiaduraeth Ffeithiol

4.4.28 Rhaid i unigolion sy'n ymwneud â chynhyrchu neu gyflwyno allbwn newyddion a materion cyfoes a newyddiaduraeth ffeithiol, yn cynnwys gweithwyr llawrydd sy'n cael eu hadnabod yn bennaf am eu rôl yn y BBC – atgyfeirio cynigion i ysgrifennu colofnau neu ddarnau blog i gyhoeddiadau allanol mewn unrhyw gyfrwng i ffigwr golygyddol uwch yn yr uwch-adran berthnasol.

Rhaid i'r erthyglau hyn, p'un a ydynt yn rheolaidd neu'n achlysurol, gael eu darllen gan ffigwr golygyddol uwch yn y BBC a rhaid i'r cynnwys fodloni gofynion y Canllawiau Golygyddol.

Ni chaiff unigolion ysgrifennu colofn yn rheolaidd mewn papur newydd neu gylchgrawn sy'n delio â materion cyfoes neu faterion cysylltiedig â pholisi cyhoeddus, sy'n ddadleuol yn wleidyddol neu'n ddiwydiannol, nac unrhyw 'bynciau dadleuol' eraill.

Mae angen i'r rheini sy'n gweithio ym maes newyddion a materion cyfoes a newyddiaduraeth ffeithiol gael caniatâd ffigwr golygyddol uwch i gyhoeddi llyfrau. Ni ddylai'r llyfr amharu ar uniondeb neu didueddrwydd y BBC.

Siarad Cyhoeddus ac Ymddangosiadau Cyhoeddus Eraill

4.4.29 Mae'n bwysig na fydd ymrwymadau siarad cyhoeddus neu ymddangosiadau cyhoeddus eraill yn tanseilio didueddrwydd neu uniondeb y

BBC na'i gynnwys, nac yn awgrymu bod unrhyw ran o'r BBC yn cymeradwyo sefydliad, cynnyrch, gwasanaeth neu ymgyrch trydydd parti.

Pan fydd cyflwynwyr cynnwys y BBC yn ymgymryd ag ymddangosiadau cyhoeddus oddi ar yr awyr, gall hynny danseilio eu rôl ar yr awyr i'r BBC. Ni ddylent ganiatáu defnyddio enw na brandiau'r BBC mewn cysylltiad â hysbysebion ar gyfer ymddangosiad cyhoeddus, oni bai fod hyn wedi'i glirio ymlaen llaw gan y BBC. Ni ddylid cael unrhyw awgrym o gysylltiad gan y BBC â'r digwyddiad neu'r sefydliad trydydd parti, nac o'i gymeradwyaeth iddynt, oni bai fod hynny'n briodol o safbwynt golygyddol a'i fod wedi'i gymeradwyo gan y pennaeth adran perthnasol.

Gofynion Ychwanegol ym Maes Newyddion a Materion Cyfoes ac Allbwn Newyddiaduraeth Ffeithiol

4.4.30 Rhaid i unigolion sy'n ymwneud â chynhyrchu neu gyflwyno allbwn newyddion, materion cyfoes a newyddiaduraeth ffeithiol y BBC – yn cynnwys gweithwyr llawrydd sy'n cael eu hadnabod yn bennaf am eu rôl yn y BBC – aros yn ddiuedd wrth siarad yn gyhoeddus neu gymryd rhan mewn digwyddiadau, fel dadl neu drafodaeth gyhoeddus. Rhaid iddynt beidio â hyrwyddo unrhyw blaid wleidyddol, sefydliad ymgyrchu neu grŵp lobïo. Byddai cadeirio mewn cynadleddau'n gallu creu gwrthdaro rhwng buddiannau. Ni ddylent gadeirio mewn cynadleddau sy'n ddigwyddiad hyrwyddo gan gwmni masnachol sy'n cefnogi unrhyw bleidiau gwleidyddol yn uniongyrchol, neu sydd heb fod yn ddiuedd ar fater polisi cyhoeddus cyfredol, pynciau gwleidyddol neu ddiwydiannol dadleuol neu unrhyw 'bwnc dadleuol' arall.

(Gweler Adran 2 Didueddrwydd: 2.4.12-2.4.15)

Rolau Academiaidd

4.4.31 Gall cyflwynwyr a ffigyrau golygyddol y BBC ymgymryd â rolau academiaidd gan barhau i weithio i'r BBC; fodd bynnag, mae'n bwysig nad yw'r rolau hyn yn peryglu didueddrwydd neu uniondeb y BBC neu ei gynnwys nac yn creu perygl o wneud drwg i enw'r BBC.

Hyfforddiant ar y Cyfryngau

4.4.32 Mae cyflwynwyr, ffigyrau golygyddol uwch, comisiynwyr a chynhyrchwyr allbwn eraill y BBC yn cael siarad mewn cynadleddau neu ddigwyddiadau eraill

am faterion sy'n berthnasol i ddarlledu, newyddiaduraeth neu gynhyrchu cyffredinol. Fodd bynnag, mae'n bwysig na fyddant, wrth gymryd rhan, yn tanseilio didueddrwydd neu uniondeb y BBC neu ei gynnwys nac yn creu perygl o wneud drwg i enw'r BBC.

Mae darparu hyfforddiant ar y cyfryngau yn gallu achosi gwrthdaro rhwng buddiannau os rhoddir cyfarwyddyd i unigolion neu sefydliadau sy'n derbyn hyfforddiant ynghylch sut i'w cyflwyno eu hunain yn y cyfryngau.

Rhaid i unigolion sy'n ymwneud â chynhyrchu neu gyflwyno cynnwys golygyddol i'r BBC gael caniatâd gan eu rheolwr llinell cyn cytuno i ddarparu hyfforddiant ar y cyfryngau. Rhaid i gyflwynwyr llawrydd ddatgelu eu gwaith hyfforddi os gallai greu gwrthdaro rhwng buddiannau â'u gwaith i'r BBC.

Fel arfer, ni ddylai unigolion ymrwymo i ddarparu hyfforddiant ar y cyfryngau i'r rheini y maent yn debygol o orfod eu cyfweld, neu gyfweld â'r rheini y maent eisoes wedi'u hyfforddi.

Gofynion Ychwanegol ym Maes Newyddion a Materion Cyfoes *ac Allbwn Newyddiaduraeth Ffeithiol*

4.4.33 Ni ddylai unigolion sy'n rhan o'r broses o gynhyrchu neu gyflwyno allbwn newyddion, materion cyfoes a newyddiaduraeth ffeithiol y BBC – gan gynnwys gweithwyr llawrydd sy'n cael eu hadnabod yn bennaf ar gyfer eu rôl yn y BBC – ymgymryd â gwaith hyfforddi cyfryngau allanol fel arfer, gan gynnwys ar gyfer cwmnïau masnachol, elusennau na grwpiau ymgyrchu. Rhaid i unrhyw gynnig i gyflawni gwaith o'r fath gael ei atgyfeirio i'w reolwr llinell ymlaen llaw a'i atgyfeirio i'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.

Fel arfer, ni ddylai unigolion ymrwymo i ddarparu hyfforddiant ar y cyfryngau i'r rheini y maent yn debygol o orfod eu cyfweld, neu gyfweld â'r rheini y maent eisoes wedi'u hyfforddi.

Gellir cael achlysuron pan fydd unigolion yn gallu cymryd rhan mewn hyfforddiant ar y cyfryngau, er enghraifft, i helpu i hyfforddi newyddiadurwyr. Rhaid i hyn gael ei gymeradwyo gan reolwyr llinell.

Buddion Personol

4.4.34 Nid oes unrhyw amgylchiadau lle dylai rhywun sy'n gweithio i'r BBC neu ar ran y BBC dderbyn buddion personol gan gyflenwyr na derbyn nwyddau neu wasanaethau fel anogaeth. Gall hyn gynnwys manteision anniriaethol fel ffafrau

‘cyfwerth’ neu gyfnewid buddion. Mae gofynion y Canllawiau Golygyddol yn gyson â Chod Ymddygiad Gwrth-lwgrwobrwyo'r BBC a pholisïau BBC Studios.

Rhaid i unrhyw gynnig o letygarwch gan gyrff neu gwmnïau allanol gael ei ystyried yn ofalus i sicrhau nad yw'n creu gwrthdaro rhwng buddiannau nac yn tanseilio canfyddiad y cyhoedd o ddiueddrwydd neu uniondeb y BBC neu'n creu'r perygl o wneud drwg i'w enw fel arall.

Ni ddylai unigolion dderbyn buddion personol, neu fuddion i'w teulu neu berthnasau agos, gan sefydliadau neu bobl y gallent ymwneud â nhw ar ran y BBC. Mae buddion personol annerbyniol yn cynnwys nwyddau, disgowntiau, gwasanaethau, arian parod, benthyciadau, arian rhodd neu adloniant, yn cynnwys tocynnau, y tu allan i gwmpas arferol lletygarwch busnes.

Mae'n ofynnol bod unrhyw eithriad i hyn, lle gallai effeithio ar gynhyrchu cynnwys i'r BBC, yn cael ei atgyfeirio i'r pennaeth adran perthnasol, a ddylai ymgynghori fel arfer â'r tîm Polisi Golygyddol, i sefydlu a yw derbyn y cynnig yn creu gwrthdaro rhwng buddiannau.

Gallai derbyn cynnyrch, nwyddau (gan gynnwys dillad) neu wasanaethau am ddim neu am gost sylweddol is, i'w defnyddio yng nghynnwys y BBC heb gael cymeradwyaeth ymlaen llaw, arwain at ddwyn anfri ar y BBC.

(Gweler Adran 15 Bod yn Annibynnol ar Fuddiannau Masnachol a Buddiannau
Allanol Eraill: 15.4.13-15.4.15)

(Gweler y canllawiau: Propïau)

Cyflwynwyr ar yr Awyr ac Eraill sydd â Rôl Amlwg ar yr Awyr: Gwaith Hyrwyddo, yn Cynnwys Hysbysebion a Chymeradwyaethau Masnachol

4.4.35 Nid yw'r BBC yn ceisio gosod cyfyngiadau diangen neu afresymol ar bobl sy'n gweithio iddo mewn unrhyw gapasiti, boed hynny'n gyflwynwyr ar yr awyr neu eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr neu rôl gynhyrchu uchel ei phroffil oddi ar yr awyr fel rhedwyr sioe, awduron, cyfarwyddwyr ac ati. Mewn llawer o achosion nid yw staff o'r fath yn egsgliwsif i'r BBC a gallant fod yn gysylltiedig â nifer o gwmnïau cyfryngau. Efallai na fydd unigolyn yn ennill y rhan fwyaf o'i incwm drwy ymddangos ar y BBC ac mae manteision i'r unigolyn ac i'r BBC o gael portffolio cyhoeddus eang. Fodd bynnag, mae'n bwysig sicrhau na fydd gweithgarwch hyrwyddo, sy'n cynnwys hysbysebu a chymeradwyo masnachol, yn creu'r perygl o amharu ar uniondeb cynnwys y BBC y maent yn gysylltiedig ag ef, nac yn creu'r perygl o wneud drwg i enw'r BBC yn gyffredinol. Dylid atgyfeirio cynigion ar gyfer gweithgarwch o'r fath at y BBC yn gynnar.

Ni ddylai gwaith hyrwyddo allanol unigolyn awgrymu cymeradwyaeth gan y BBC, danseilio gwerthoedd y BBC, dwyn anfri ar y BBC, na rhoi lle i'r cyhoedd amau didueddrwydd neu uniondeb yr unigolyn sy'n gysylltiedig â'r BBC, na chynnwys y BBC y mae'n gysylltiedig ag ef.

Hyd yn oed pan nad oes gwrthdaro rhwng buddiannau â rôl yr unigolyn ar yr awyr, mae rhai cynnyrch, gwasanaethau neu sefydliadau na ddylai talentau ar yr awyr eu hyrwyddo gan y byddai hynny'n creu'r perygl o wneud drwg i enw'r BBC.

Rhaid i gyflwynwyr ar yr awyr ac eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr fel beirniaid, cyflwynwyr, capteiniaid tîm ac ati beidio â hyrwyddo cynnyrch tybaco na gwasanaethau i oedolion. Fodd bynnag, rhaid i unrhyw gynnig iddynt hyrwyddo cynnyrch neu wasanaethau eraill a allai beri risg o niweidio enw da'r BBC, fel gamblo, alcohol neu gynnyrch fepio gael ei atgyfeirio i ffigwr golygyddol uwch.

4.4.36 Pan fydd cyflwynwyr ac eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr fel beirniaid ac ati yn ystyried gweithgareddau hyrwyddo newydd, neu wrth ddefnyddio pobl newydd mewn rolau o'r fath, dylid ystyried a fydd y gweithgareddau hyrwyddo yn cael – neu a allent ymddangos fel pe baent yn cael – dylanwad gormodol ar agenda olygyddol cynnwys y BBC y maent yn gysylltiedig ag ef.

Bydd y gweithgareddau hyrwyddo y gellir ymgymryd â nhw yn amrywio yn ôl y gwahanol feysydd y maent yn gweithio ynddynt. Mae'n debygol y bydd llai o gyfyngiadau ar y cyflwynwyr ar yr awyr hynny ac eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr sy'n gweithio ym maes adloniant, chwaraeon neu allbwn ffordd o fyw nag ar gyfer y rheini sy'n gweithio ym maes newyddion a materion cyfoes ac allbwn newyddiaduraeth ffeithiol. Mae hyn yn berthnasol ar yr amod nad yw eu huniondeb na chywirdeb yr allbwn y maent yn gysylltiedig ag ef yn cael ei beryglu.

Bydd llai o gyfyngiadau ar unigolyn sy'n cael ei weld yn rhywun annibynnol o'r tu allan, neu'n arbenigwr, sy'n cyflwyno nifer bach o raglenni, llinynnau neu gyfresi untro, ond nad yw'n cael ei ystyried yn dalent ar yr awyr y BBC yn bennaf.

4.4.37 Ni ddylai cyflwynwyr ar yr awyr ac eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr fel beirniaid, ac ati hyrwyddo cynnyrch, nwyddau, gwasanaethau neu ddillad, gan gynnwys ategolion, y maent yn eu defnyddio ar yr awyr. Ni ddylai'r rheini a ddefnyddir gan y BBC dderbyn dillad, ategolion na chynnyrch eraill am ddim, nac am gost is o lawer, gyda'r dealltwriaeth y byddant yn eu gwisgo, yn cyfeirio atynt neu'n eu defnyddio ar yr awyr. Ni ddylent ychwaith ymddangos ar yr awyr yn gwisgo dillad neu'n defnyddio cynhyrchion, nwyddau neu wasanaethau y maent

wedi cytuno, neu wedi gwneud contract, i'w hyrwyddo neu y mae ganddynt fudd ariannol ynddynt.

(Gweler y canllawiau: Gwrthdaro rhwng Buddiannau)

Gofynion Ychwanegol mewn Rhai Meysydd o Allbwn Ffeithiol

4.4.38 Mae'n annhebygol y bydd cyflwynwyr ar yr awyr ac eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr sy'n ymddangos yn rheolaidd mewn allbwn ffeithiol sy'n ymdrin â materion polisi cyhoeddus cyfredol neu bynciau gwleidyddol neu ddiwydiannol dadleuol yn gallu cymryd rhan mewn unrhyw weithgarwch hyrwyddo ar ran trydydd partion.

Ni fydd cyflwynwyr ar yr awyr nac eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr ar allbwn i ddefnyddwyr sy'n ymdrin ag ystod eang o bynciau yn cael ymgymryd ag unrhyw waith hyrwyddo ar ran trydydd partion gan nad oes unrhyw gynnyrch neu wasanaeth sydd y tu allan i gylch gwaith yr allbwn.

Caniateir i gyflwynwyr ar yr awyr ac eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr sy'n ymddangos mewn allbwn i ddefnyddwyr sy'n ymdrin â phwnc penodol hyrwyddo cynnyrch, nwyddau neu wasanaethau sydd heb gysylltiad o gwbl â phwnc yr allbwn yn unig.

Mae'n bwysig na fydd cyflwynwyr ar yr awyr nac eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr sydd fel rhan o'u rôl rheolaidd ar yr awyr yn cynnig cyngor ar brynu neu ddefnyddio cynnyrch brand yn ymgymryd ag unrhyw waith hyrwyddo ar gyfer cynnyrch neu fanwerthwyr sy'n gysylltiedig â phwnc yr allbwn.

Rhaid sicrhau na fydd cyflwynwyr ar yr awyr nac eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr sydd, fel rhan o'u rôl ar yr awyr yn rhoi cyngor ynghylch sut i ddatrys problemau, yn hyrwyddo cynnyrch neu wasanaethau sydd â'r pwrpas o ddatrys y problemau penodol hyn.

4.4.39 **Pan fydd unigolyn a ddefnyddir o flaen y camera/microffon yn cymryd rhan ar sail gyfyngedig neu achlysurol mewn allbwn ffeithiol, rhaid i unrhyw gynnyrch i ymgymryd â gwaith hyrwyddo gael ei atgyfeirio ymlaen llaw i bennaeth yr adran, a dylai pennaeth yr adran ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol. Gellir ystyried amser ymrwymadau a hyrwyddiadau allanol mewn perthynas â chynnwys y BBC.**

4.4.40 **Nid bwriad y canllawiau yw atal unigolion sydd ag arbenigedd rhag creu cysylltiadau masnachol sefydledig a phriodol yn eu maes. Gall hyn fod yn**

berthnasol, er enghraifft, i artistiaid, cerddorion, cogyddion, bwytaï a dylunwyr gerddi. Pan fydd unrhyw gynnig i gymryd rhan mewn gweithgarwch hyrwyddo allanol, dylai'r uwch-adran berthnasol sicrhau bod gweithdrefnau golygyddol priodol ar waith fel na fydd gwrthdaro rhwng buddiannau â'u rôl yn y BBC. Gellir ymgynghori â'r tîm Polisi Golygyddol.

Gofynion Ychwanegol mewn Allbwn i Blant

4.4.41 Rhaid i gyflwynwyr ar yr awyr ac eraill sydd â rôl amlwg ar allbwn plant beidio â hyrwyddo cynnyrch, nwyddau neu wasanaethau sydd wedi'u hanelu'n benodol at blant sydd â chysylltiad uniongyrchol â phwnc y cynnwys maent yn ei gyflwyno. Efallai y bydd eithriadau lle mae ganddynt arbenigedd allanol a chysylltiadau masnachol allanol presennol yn y maes hwn, er enghraifft artistiaid, cogyddion neu gerddorion.

Rhaid sicrhau na fydd cyflwynwyr ar yr awyr nac eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr mewn allbwn i blant yn hyrwyddo cynnyrch sy'n debygol o fod yn niweidiol i blant (fel alcohol neu doddyddion) neu sy'n anghydnaws â'u rôl ar yr awyr (fel gamblo).

Rhaid i gyflwynwyr ar yr awyr ac eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr a'u hasiantau gydymffurfio â'r ddeddfwriaeth bresennol sy'n cyfyngu ar ymgysylltiad masnachol allanol ar gyfer cynnyrch lle mae eu cyfraniad yn debygol o wneud i gynnyrch o'r fath apelio at blant.

Gofynion Ychwanegol ym Maes Newyddion a Materion Cyfoes a Rhaglenni Busnes

4.4.42 Ni chaniateir i gyflwynwyr ar yr awyr nac eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr mewn rhaglenni newyddion, materion cyfoes a busnes gymryd rhan mewn unrhyw weithgarwch hyrwyddo ar ran trydydd partïon. Gellir caniatáu gweithgareddau hyrwyddo mewn perthynas â gweithgareddau grŵp y BBC².

Cyfeiriadau at gynnwys y BBC mewn hysbysebion neu hyrwyddiadau ac actorion ac artistiaid sy'n dyblygu eu rolau yn y BBC mewn allbwn allanol

² Mae Grŵp y BBC yn cynnwys Gwasanaethau Cyhoeddus y BBC, BBC World Service, ac is-gwmnïau masnachol y BBC

4.4.43 Ni ddylai hysbysebion neu hyrwyddiadau sy'n ymwneud â thalentau sy'n gysylltiedig â'r BBC ddynwared, awgrymu cyfeiriad neu gysylltiad at neu 'basio' cynnwys y BBC, er enghraifft, drwy ailadrodd unrhyw elfennau golygyddol o raglen. Gallai hyn gynnwys cymeriadau, logos, teitlau, enwau sianeli neu gerddoriaeth neu graffeg sy'n gysylltiedig â'r rhaglen, neu ddefnyddio neu ddynwared setiau neu leoliadau allweddol yn uniongyrchol, ymadroddion neu bwyntiau fformat o'r cynnwys neu unrhyw beth arall sy'n ymwneud ag arddull y cynnwys a allai awgrymu cysylltiad yn rhesymol.

Ni ddylai cyflwynwyr ar yr awyr nac eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr sy'n gysylltiedig ag allbwn y BBC ymddangos mewn gwaith hyrwyddo, yn cynnwys hysbysebion, mewn ffordd sy'n dynwared neu'n ailadrodd eu rolau yn y BBC.

Fel arfer ni ddylai actorion, artistiaid na pherfformwyr o'r un allbwn i'r BBC ymddangos gyda'i gilydd yn yr un hysbysebion neu ar wahân mewn cyfres o hysbysebion ar gyfer yr un cynnyrch. Bydd ystyriaethau hefyd o ran hyd y cyfnod y mae hysbysebion o'r fath yn ymddangos.

Mewn amgylchiadau lle mae ffigwr/talent yn berchen ar yr eiddo deallusol yn y cynnwys, bydd ystyriaethau ynghylch amserlen a natur hyrwyddiadau o'r fath.

Ni ddylai'r hysbyseb na'r hyrwyddiad ddwyn anfri ar y BBC.

(Gweler Adran 16 Perthnasoedd Allanol, gan gynnwys Perthnasoedd Masnachol ac Ariannu: 16.4.23)

(Gweler y canllawiau: Gwrthdaro rhwng Buddiannau)

Gweithgareddau Allanol gan Gyfranwyr Rheolaidd i Allbwn Trydydd Parti, Gan Gynnwys Dylanwadwyr Cyfryngau Cymdeithasol

4.4.44 Mae angen ystyried gweithgareddau hyrwyddo neu allanol y mae cyfranwyr sy'n ymddangos yn rheolaidd mewn rhaglenni ond nad ydynt wedi'u cyflogi fel cyflwynwyr neu fel rhan o'r tîm cyflwyno yn ymgymryd â nhw. Nid fyddai'r BBC fel arfer yn dymuno cyfyngu ar weithgareddau hysbysebu, hyrwyddo neu weithgareddau allanol y cyfranwyr allanol hynny. Fodd bynnag, ni ddylai'r BBC ddefnyddio cyfranwyr lle byddai gweithgareddau hyrwyddo neu allanol o'r fath yn gallu codi amheuan yn rhesymol ynghylch eu didueddrwydd, eu huniondeb neu eu hannibyniaeth nhw neu'r cynnwys y maent yn cyfrannu iddo.

Mae dylanwadwyr cyfryngau cymdeithasol sy'n ymddangos ar y BBC fel cyflwynwyr neu gyfranwyr rheolaidd yn debygol o fod ag ymrwymïadau masnachol allanol, a allai newid yn gyflym heb fawr o rybudd, oherwydd natur eu

gwaith. Mae'r egwyddorion sy'n cael eu hamlinellu yn yr adran hon yn berthnasol a dylid bod yn ofalus i drafod natur eu gweithgareddau masnachol yn y gorffennol, y presennol a'r dyfodol gyda nhw i sicrhau nad oes gwrthdaro â'u gwaith yn y BBC.

(Gweler y canllawiau: Defnydd Personol o Gyfryngau Cymdeithasol)

Cyflwynwyr Newyddion a Materion Cyfoes ac Allbwn Newyddiaduraeth Ffeithiol yn Ymddangos mewn Drama

4.4.45 Efallai y gofynnir i gyflwynwyr allbwn newyddiaduraeth ffeithiol ail-greu eu rolau mewn allbwn ffuglennol. Gallai hyn achosi dryswch i gynulleidfaoedd a chyfaddawdu hygrdedd eu hallbwn eu hunain. Rhaid i gynig o'r fath gael ei atgyfeirio i bennaeth eu hadran.

Ni ddylai cyflwynwyr presennol allbwn newyddion y BBC ymddangos fel cyflwynwyr newyddion mewn bwletin ffuglennol os oes posibilrwydd rhesymol y bydd hyn yn drysu neu'n camarwain cynulleidfaoedd. Rhaid i unrhyw gynig i wneud hyn, er enghraifft mewn sefyllfa ddramatig, gomig, afrealidd neu ffantasi, gael ei atgyfeirio i'w pennaeth adran.

(Gweler y canllawiau: Bwletinau Newyddion Ffuglennol)

Cwmnïau Cynhyrchu Annibynnol sy'n Eiddo i Dalentau neu Asiantau

4.4.46 Mae cynnwys cyflwynwyr ar yr awyr neu eraill sydd â rôl amlwg ar yr awyr neu eu hasiantau ym mherchnogaeth neu uwch reolaeth cwmnïau cynhyrchu annibynnol sy'n creu cynnwys ar gyfer y BBC yn realiti busnes cynyddol a gall ychwanegu gwerth creadigol. Rhaid i drefniadau o'r fath beidio â bwrw amheuaeth ar ddiueddrwydd, uniondeb neu benderfyniadau golygyddol sy'n ymwneud ag unrhyw allbwn gan y BBC a rhaid mynd i'r afael â hyn yn ofalus.

Mae'n hanfodol bod y BBC yn cael ei weld yn arfer rheolaeth olygyddol gyffredinol ar bob agwedd ar y cynnwys, a'i fod yn gallu dangos ei fod yn arfer rheolaeth o'r fath, a'i fod wedi rhoi mesurau priodol ar waith i gynnal rheolaeth olygyddol a sicrhau nad oes gwrthdaro rhwng buddiannau. Ni ddylid defnyddio cynnwys y BBC fel cyfrwng i hyrwyddo buddiannau masnachol allanol na buddiannau eraill talentau neu eu hasiantau.

Bydd risgiau amlwg o wrthdaro rhwng buddiannau os bydd talentau a/neu eu cwmnïau cynhyrchu yn cael eu comisiynu i gynhyrchu rhaglenni amdanyn nhw eu

hunain. Mae'r un peth yn wir yng nghyswllt asiantau a/neu eu cwmnïau cynhyrchu sy'n cynnig cynhyrchu cynnwys am y dalent y maent yn ei chynrychioli.

Gellir cael amgylchiadau lle nad yw'n bosibl cynhyrchu cynnwys am unigolyn enwog penodol neu faes lle mae gan yr unigolyn enwog fynediad neu arbenigedd unigryw, oni bai ei fod yn cael ei gynhyrchu gan gwmni cynhyrchu annibynnol sy'n eiddo i'r dalent honno neu sy'n cael ei chydgynhyrchu â'r dalent honno neu asiantaeth gysylltiedig. Bydd unrhyw gynnig o'r fath yn gofyn am gyfiawnhad golygyddol cryf a rhaid ei atgyfeirio i'r cyfarwyddwr uwch-adrannol perthnasol a'r tîm Polisi Golygyddol. Rhaid ymgynghori hefyd â'r Cyfarwyddwr Polisi a Safonau Golygyddol.